

FÖRSLAG TILL AVGÖRANDE AV GENERALADVOKAT MAZÁK

föredraget den 18 december 2008¹

I — Inledning

1. Corte d'Appello di Torino (appellationsdomstolen i Turin) (Italien) har genom beslut av den 6 juli 2007, som inkom till domstolens kansli den 25 juli 2007, framställt en begäran om förhandsavgörande enligt artikel 234 EG avseende dels giltigheten av rådets förordning (EG) nr 1347/2001 av den 28 juni 2001 om komplettering av bilagan till kommissionens förordning (EG) nr 1107/96 om registrering av geografiska beteckningar och ursprungsbeteckningar enligt förfarandet i artikel 17 i rådets förordning (EEG) nr 2081/92² (nedan kallad förordning nr 1347/2001) och giltigheten av rådets förordning (EEG) nr 2081/92 av den 14 juli 1992, i dess ändrade lydelse, om skydd för geografiska beteckningar och ursprungsbeteckningar för jordbruksprodukter och livsmedel³ (nedan kallad förordning nr 2081/92) i sig, dels tolkningen av förordning nr 1347/2001.

2. Mer specifikt vill den hänskjutande domstolen genom sina frågor få klargjort huruvida namnet Bayerisches Bier är giltigt registrerat enligt förordning nr 1347/2001 som en

skyddad geografisk beteckning (SGB) med hänsyn till de formella och materiella villkoren i förordning nr 2081/92 och, om så är fallet, i vilken utsträckning denna SGB påverkar giltigheten av tidigare gällande varumärken som används för öl och i vilket namnet Bavaria förekommer.

3. De hänskjutna frågorna uppkom i ett förfarande mellan å ena sidan Bayerischer Brauerbund eV (nedan kallat Bayerischer Brauerbund) och å andra sidan Bavaria NV och Bavaria Italia Srl (nedan kallade Bavaria respektive Bavaria Italia) angående de senares användning av internationella varumärken innehållande ordet Bavaria.

4. Mål som står i samband med förevarande tvist har anhängiggjorts vid gemenskapsdomstolarna, nämligen mål T-178/06, Bavaria mot rådet, i vilket talan väcktes den 6 december 2007 vid förstainstansrätten, och mål C-120/08, Bayerischer Brauerbund, i vilket talan väcktes den 20 mars 2008 vid domstolen. Båda målen vilandeförklarades den 6 december 2007 respektive den 20 mars 2008, i avvaktan på domen i förevarande mål.

1 — Originalspråk: engelska.

2 — EGT L 182, s. 3.

3 — EGT L 208, s. 1; svensk specialutgåva, område 3, volym 43, s. 153.

II — Tillämpliga bestämmelser

...

A — Förordning nr 2081/92

2. Denna förordning ska tillämpas utan att påverka andra särskilda gemenskapsregler.”

5. I förordning nr 2081/92 upprättas ett system av gemenskapsrättsliga bestämmelser för skyddet av registrerade ursprungsbeteckningar och geografiska beteckningar för vissa jordbruksprodukter och livsmedel där det finns ett samband mellan produktens eller livsmedlets särdrag och geografiska ursprung. I förordningen upprättas ett system för registrering på gemenskapsnivå av geografiska beteckningar och ursprungsbeteckningar, vilket gör det möjligt att skydda beteckningarna i samtliga medlemsstater.

7. I bilaga I till den förordningen, under rubriken ”Livsmedel som avses i artikel 1.1”, upptas ”Öl” i den första strecksatsen.

8. I artikel 2.2 i förordning nr 2081/92 föreskrivs följande:

6. I artikel 1.1 och 1.2 i förordning nr 2081/92 föreskrivs följande:

”I denna förordning används följande uttryck med de betydelser som här anges:

”1. Denna förordning fastställer regler för skydd av ursprungsbeteckningar och geografiska beteckningar för sådana jordbruksprodukter som är avsedda att förtäras av människor och som avses i bilaga 2 till fördraget och för sådana livsmedel som avses i bilaga 1 till denna förordning och de jordbruksprodukter som förtecknats i bilaga 2 till denna förordning.

...

b) geografisk beteckning: Namn på en region, en ort eller i undantagsfall ett

land, använt för att beskriva en jordbruksprodukt eller ett livsmedel

I denna förordning avses med namn som har blivit generiskt ett namn på en jordbruksprodukt eller ett livsmedel som visserligen har samband med den ort eller den region där produkten eller livsmedlet från början framställdes eller marknadsfördes men har blivit den allmänna benämningen på produkten eller livsmedlet i fråga.

- som härstammar från ifrågavarande region, ort eller land, och

När det ska avgöras huruvida ett namn har blivit generiskt, ska hänsyn tas till alla faktorer, i synnerhet

- som besitter viss kvalitet, har visst anseende eller äger viss annan egenkap som kan hänföras till detta geografiska ursprung och som framställs, bearbetas och bereds i det ifrågavarande geografiska området.”

- förhållandena i den medlemsstat som namnet kommer från och i de områden där produkten eller livsmedlet konsumeras,

- förhållandena i andra medlemsstater,

9. I artikel 3.1 föreskrivs följande:

- berörd nationell lagstiftning och gemenskapslagstiftning.

”Namn som har blivit generiska får inte registreras.

När en ansökan om registrering avslås i enlighet med det förfarande som föreskrivs i artik[arna] 6 och 7 av den anledningen att

namnet har blivit generiskt, ska kommissionen offentliggöra beslutet i Europeiska gemenskapernas officiella tidning.”

c) Varje annan osann eller vilseledande uppgift om ursprung, härkomst, beskaffenhet eller väsentliga egenskaper hos produkten på dennas inre eller yttre förpackning, reklammaterial eller handlingar, liksom förpackning av produkten i behållare som är ägnad att inge en oriktig föreställning om produktens verkliga ursprung.

10. I artikel 13.1 i förordning nr 2081/92 föreskrivs följande:

d) Annat beteende som är ägnat att vilseleda allmänheten om produktens verkliga ursprung.

”1. Registrerade beteckningar ska skyddas mot följande:

...”

a) Varje direkt eller indirekt kommersiellt bruk av den skyddade beteckningen för produkter som inte omfattas av registreringen i den mån dessa produkter är jämförbara med de produkter som har registrerats under beteckningen i fråga eller detta bruk av den skyddade beteckningen innebär att dennas anseende exploateras.

11. Artikel 14 i förordning nr 2081/92 rör förhållandet mellan skyddade ursprungsbe-teckningar eller geografiska beteckningar och varumärken. I artikel 14.2 (i dess ursprungliga lydelse) och 14.3 föreskrivs följande:

b) Varje obehörigt bruk, imitation eller anspelning, även när produktens verkliga ursprung anges eller det skyddade namnet har översatts eller åtföljs av uttryck som ’stil’, ’typ’, ’metod’, ’sådan som tillverkas i’, ’imitation’ eller dylikt.

”2. Med vederbörlig hänsyn till gemenskaps-lagstiftning får ett varumärke i något av de fall som nämns i artikel 13, om det registrerats i god tro före den dag då ansökan om

registrering av en ursprungsbeteckning eller en geografisk beteckning ingavs, trots registreringen av ursprungsbeteckningen eller den geografiska beteckningen fortsätta att brukas om det inte finns skäl att ogiltigförklara eller häva varumärkesregistreringen enligt reglerna i artikel 3.1 c och g respektive i artikel 12.2 b i rådets första direktiv 89/104/EEG av den 21 december 1988 om tillnärmningen av medlemsstaternas varumärkeslagar.^[4]

3. En ursprungsbeteckning eller en geografisk beteckning ska inte registreras när detta med hänsyn till ett varumärkes anseende och renommé och den tid som det har använts är ägnat att vilseleda konsumenten om produktens rätta identitet.”

12. Artikel 14 i förordning nr 2081/92 ändrades genom rådets förordning (EG) Nr 692/2003⁵. Artikel 14 i dess nya lydelse trädde i kraft den 24 april 2003.

4 — EGT 1989 L 40, s. 1; svensk specialutgåva, område 13, volym 17, s. 178 (nedan kallat varumärkesdirektivet).

5 — Rådets förordning (EG) nr 692/2003 av den 8 april 2003 om ändring av förordning (EEG) nr 2081/92 om skydd för geografiska och ursprungsbeteckningar för jordbruksprodukter och livsmedel (EUT L 99, s. 1).

13. Skäl 11 i förordning nr 692/2003 har i detta avseende följande lydelse:

”Artikel 24.5 i [Avtalet om handelsrelaterade immateriella rättigheter] avser inte bara registrerade eller inlämnade varumärken utan också de fall där varumärken kan ha förvärvats genom användning före referensdatumet, särskilt datum för beteckningens skydd i ursprungslandet. Artikel 14.2 i förordning (EEG) nr 2081/92 bör följaktligen ändras, så att det där föreskrivna referensdatumet blir detsamma som gäller för skyddet i ursprungslandet eller för ansökan om registrering av den geografiska beteckningen eller ursprungsbeteckningen, beroende på om det gäller en beteckning som omfattas av artikel 17 eller av artikel 5 i förordningen. Dessutom ska det referensdatum som avses i artikel 14.1 bli datum för inlämnandet av registreringsansökan, inte första offentliggörandedatumet.”

14. I artikel 14.2 i förordning nr 2081/92, i dess lydelse enligt förordning nr 692/2003, föreskrivs följande:

”Om ett varumärke inlämnats, registrerats eller i enlighet med den relevanta lagstiftningen i god tro har förvärvats genom användning inom gemenskapens territorium, antingen före datum för skyddet i ursprungslandet eller före det datum för ansökan om

registrering av en ursprungs-beteckning eller en geografisk beteckning som inlämnats till kommissionen, får det med vederbörlig hänsyn till gemenskapslagstiftningen i något av de fall som nämns i artikel 13 fortsätta att användas, trots registreringen av ursprungs-beteckningen eller den geografiska beteckningen, såvida det inte finns skäl att ogiltig-förklara eller häva varumärkesregistreringen i enlighet med rådets direktiv 89/104/EEG av den 21 december 1988 om tillnärmningen av medlemsstaternas varumärkeslagar och/eller i enlighet med rådets förordning (EG) nr 40/94 av den 20 december 1993 om gemens-kapsvarumärken.”

15. Med avvikelse från det normala förfarandet, som föreskrivs i artiklarna 5–7 i förordning nr 2081/92, införs genom artikel 17 i nämnda förordning ett förenklat förfarande för registrering av en SGB eller en skyddad ursprungs-beteckning som gäller för registrering av beteckningar som redan användes när den förordningen trädde i kraft. Artikel 17 har följande lydelse:

”1. Inom sex månader efter det att denna förordning har trätt i kraft, ska medlemssta-terna meddela kommissionen vilka hos dem skyddade beteckningar eller, vad gäller medlemsstater som saknar sådant skydds-system, vilka inarbetade beteckningar de önskar registrera i enlighet med denna förord-ning.

2. I enlighet med det förfarande som före-skrivs i artikel 15 ska kommissionen registrera de av de beteckningar som avses i punkt 1 vilka uppfyller kraven i artikel 2 och 4. Artikel 7 ska inte vara tillämplig. Generiska beteckningar ska dock inte registreras.

3. Medlemsstaterna får bibehålla det natio-nella skyddet för de beteckningar som de har meddelat i enlighet med punkt 1 intill dess att beslut om registrering i enlighet med denna förordning har fattats.”

16. Det förenklade förfarandet enligt ar-tikel 17 i förordning nr 2081/92 upphävdes med verkan från den 24 april 2003 genom förordning nr 692/2003.

B — *Förordning nr 1347/2001*

17. I enlighet med förordning nr 1347/2001 registrerades beteckningen Bayerisches Bier, anmäld av Tyskland, som en SGB i enlighet med det förenklade förfarandet i artikel 17 i förordning nr 2081/92 och lades det namnet

till bilagan till kommissionens förordning (EG) nr 1107/96⁶ med verkan från den 5 juli 2001.

III — Omständigheter, förfarande och hänskjutna frågor

18. Skäl 3 och skäl 4 i förordning nr 1347/2001 har följande lydelse:

”3) På grundval av de uppgifter som lämnats in kan det konstateras att varumärket ’Bavaria’ förekommer och är giltigt. På grundval av tillgängliga uppgifter har slutsatsen dragits att registreringen av beteckningen ’Bayerisches Bier’ inte kan leda till att konsumenten misstar sig om produktens verkliga identitet. Därför kan den geografiska beteckningen ’Bayerisches Bier’ och varumärket ’Bavaria’ inte anses befinna sig i den situation som avses i artikel 14.3 i förordning (EEG) nr 2081/92.

4) Vissa märken, t.ex. det nederländska ’Bavaria’ och det danska ’Høker Bajer’ får fortsätta användas, trots att ’Bayerisches Bier’ registrerats som geografisk beteckning, i den mån de uppfyller kraven i artikel 14.2 i förordning (EEG) nr 2081/92.”

19. Bayerischer Brauerbund, som grundades år 1880, är en tysk förening med syfte att främja bayerska öltillverkares gemensamma intressen, och i synnerhet att skydda den skyddade geografiska beteckningen Bayerisches Bier i Tyskland och utomlands. Föreningen har ägt denna SGB sedan den registrerades genom förordning nr 1347/2001. Den äger även de gemensamma varumärkena ”Bayrisch Bier” och Bayerisches Bier sedan år 1968.

20. Bavaria är en nederländsk öltillverkare som är verksam på den internationella marknaden. Dess ursprungliga namn var Firma Gebroeders Swinkels. Bavaria har varit dess officiella firmanamn sedan år 1930. Bavaria Italia är en del av Bavariakoncernen.

21. Bavaria och Bavaria Italia äger och använder, vart och ett för sig, ett flertal internationella varumärken som är giltiga i Italien och annorstädes, vilka förutom

6 — Kommissionens förordning (EG) nr 1107/96 av den 12 juni 1996 om registrering av geografiska beteckningar och ursprungsbeteckningar enligt förfarandet i artikel 17 i rådets förordning (EEG) nr 2081/92 (EGT L 148, s. 1).

andra ord- eller figurmärken innehåller ordet Bavaria som varumärkets centrala del.

22. Genom stämningsansökan som ingavs till Tribunale di Torino (allmän domstol i första instans) den 27 september 2004 väckte Bayerischer Brauerbund talan, efter det att motsvarande förfaranden hade inletts i andra europeiska stater, i synnerhet Tyskland och Spanien. Bayerischer Brauerbund yrkade att Bavaria och Bavaria Italia skulle förbjudas använda ovannämnda varumärken i Italien, genom ett interimistiskt beslut om ogiltigförklaring eller upphävande av varumärkena på grund av att de står i strid med en SGB enligt artiklarna 13 och 14 i ovannämnda förordning nr 2081/92, och i vart fall på grund av att de innehåller en geografisk beteckning som är generisk och vilseledande vad gäller det geografiska ursprunget, nämligen ordet Bavaria, eftersom det är fråga om nederländskt öl.

23. Tribunale di Torino biföll i dom av den 30 november 2006 Bayerischer Brauerbunds talan och förbjöd användning av de ifrågavarande varumärkena i Italien på den grunden att de var vilseledande och stod i strid med den skyddade geografiska beteckningen Bayerisches Bier.

24. Bavaria och Bavaria Italia överklagade domen till den hänskjutande domstolen och anförde därvid ett flertal grunder för överklagandet.

25. Enligt den hänskjutande domstolen har den grund för överklagandet som är av betydelse i förevarande sammanhang samband med Tribunale di Torinos uppfattning att den inte kunde begära förhandsavgörande enligt artikel 234 EG angående giltigheten av förordning nr 1347/2001, av det skälet att Bavaria Italia själv borde ha väckt talan om ogiltigförklaring enligt artikel 230 EG inom två månader från rättsaktens offentliggörande.

26. Den hänskjutande domstolen har i detta avseende anført att de tvivel som har framförts avseende möjligheterna till ett förhandsavgörande under förevarande omständigheter ska avgöras av EG-domstolen.

27. Den hänskjutande domstolen har vidare på ett detaljerat sätt hänvisat till en rad argument som förts fram av Bavaria och Bavaria Italia avseende giltigheten av förordning nr 1347/2001 och den registrering som genom den förordningen skett av Bayerisches Bier som en SGB. Dessa argument innefattar åsidosättande av allmänna rättsprinciper och underlåtenhet att iaktta vissa materiella bestämmelser och förfarandebestämmelser i förordning nr 2081/92, i synnerhet artiklarna 2.2 b, 14.3 och 17 i denna.

28. Mot denna bakgrund har Corte d'Appello di Torino (appellationsdomstolen i Turin) vilandeförklarat målet och hänskjutit följande frågor till domstolen för förhandsavgörande:

- ”1. Är [förordning nr 1347/2001] ogiltig, eventuellt till följd av att andra rättsakter är ogiltiga, med beaktande av följande:

Åsidosättande av allmänna rättsprinciper

- på grund av att artikel 1.1 i [förordning nr 2081/92] jämförd med bilaga 1 till förordningen är ogiltig, till den del den tillåter registrering av geografiska beteckningar avseende 'öl', som är en alkoholhaltig dryck som enligt ovannämnda bilaga 1 (felaktigt) hör till de 'livsmedel' som avses i artikel 1.1 och som inte hör till de 'jordbruksprodukter' som avses i bilaga I till EG-fördraget och i artiklarna 32 (tidigare artikel 38) och 37 (tidigare artikel 43) i EG-fördraget, vilka rådet använde som rättslig grund för sin behörighet vid antagandet av [förordning nr 2081/92],
- på grund av att artikel 17 i [förordning nr 2081/92] är ogiltig, till den del det däri föreskrivs ett påskyndat registreringsförfarande som väsentligt begränsar och inskränker de berörda personernas rättigheter,

genom att det inte föreskrivs någon invändningsrätt, vilket klart strider mot principen om insyn och rätts-säkerhetsprincipen, särskilt med hänsyn till förfarandets komplexa karaktär vid registreringen av den skyddade geografiska beteckningen 'Bayerisches Bier', vilket pågick i mer än 7 år, från år 1994 till år 2001, och såsom uttryckligen har medgetts i skäl 13 i [förordning nr 692/2003], vars artikel 15 har upphävt artikel 17 i [förordning nr 2081/92] av de angivna skälen.

Underlåtenhet att iaktta förfarandeföreskrifter

- på grund av att beteckningen 'Bayerisches Bier' inte uppfyller de villkor som uppställs i artikel 17 i [förordning nr 2081/92] för att kunna registreras enligt det förenklade förfarande som föreskrivs däri, eftersom beteckningen, vid tidpunkten för ingivandet av ansökan om registrering, inte var en 'skyddad beteckning' eller en 'inarbetad beteckning' i Tyskland,
- på grund av att varken den tyska regeringen, innan den ingav ansökan om registrering till kommissionen,

eller kommissionen själv, efter att ha mottagit ansökan, kontrollerade i vederbörlig ordning huruvida villkoren för registrering av beteckningen 'Bayerisches Bier' var uppfyllda, vilket står i strid med EG-domstolens rättspraxis (dom av den 6 december 2001 i mål C-269/99, Carl Kühne m.fl., REG 2001, s. I-9517),

- på grund av att ansökan om registrering av beteckningen 'Bayerisches Bier' inte ingavs i tid av den tyska regeringen, enligt vad som föreskrivs i artikel 17.1 i [förordning nr 2081/92] (inom 6 månader efter det att förordningen har trätt i kraft, vilket skedde den 24 juli 1993), eftersom den ansökan som ursprungligen ingavs av sökanden avsåg åtta olika beteckningar med möjlighet till ytterligare och obestämda variationer, vilka förenades i den aktuella enda beteckningen 'Bayerisches Bier' först långt efter det att den slutgiltiga tidsfristen hade löpt ut den 24 januari 1994.

riella krav som uppställs i artikel 2.2 b i [förordning nr 2081/92] för registrering som skyddad geografisk beteckning, med hänsyn till beteckningens generiska karaktär, vilken historiskt sett har betecknat öl som tillverkas enligt en särskild tillverkningsmetod som under 1800-talet härstammade från Bayern och som sedan spridit sig i övriga Europa och över hela världen (den så kallade 'bayerska metoden' med underjäsning), vilken ännu idag utgör ett generiskt uttryck för öl på vissa europeiska språk (danska, svenska, finska) och vilken under alla omständigheter på sin höjd enbart och generiskt kan beteckna varje typ av 'öl som tillverkas i tyska Bayern' bland de många olika sorter som finns, utan att det finns något 'direkt samband' (dom av den 7 november 2000 i mål C-312/98, Warsteiner, REG 2000, s. I-9187) mellan, å ena sidan, en viss kvalitet, ett visst anseende eller vissa andra egenskaper hos produkten (öl) och, å andra sidan, dess särskilda geografiska ursprung (Bayern), och utan att det föreligger ett sådant 'undantagsfall' som krävs enligt ovannämnda bestämmelse för att tillåta registrering av en geografisk beteckning som omfattar namnet på ett land;

Bristande uppfyllelse av materiella villkor

- på grund av att beteckningen 'Bayerisches Bier' inte uppfyller de mate-
- på grund av att, såsom angetts i föregående stycke, beteckningen 'Bayerisches Bier' är en 'generisk' beteckning, vilken som sådan inte kan

registreras enligt artiklarna 3.1 och 17.2 i [förordning nr 2081/92],

IV — Rättslig bedömning

A — Den första frågan

- på grund av att beteckningen 'Bayerisches Bier' inte borde ha registrerats enligt artikel 14.3 i [förordning nr 2081/92], eftersom 'Bayerisches Bier' – med hänsyn till varumärkena Bavarías 'anseende och renommé och den tid som de har använts' – är 'ägna[d] att vilseleda konsumenten om produktens rätta identitet'?

29. Corte d'Appello di Torino har genom den första frågan, som är uppdelad i åtta delfrågor (eller ogiltighetsgrunder), ifrågasatt giltigheten av förordning nr 1347/2001 på grund av möjliga åsidosättanden av allmänna gemenskapsrättsliga principer eller materiella föreskrifter eller förfarandeföreskrifter i förordning nr 2081/92. De delfrågor som avser iakttagande av allmänna gemenskapsrättsliga principer avser förordning nr 2081/92, i egenskap av rättslig grund för förordning nr 1347/2001.

1. Upptagande till sakprövning

a) Parternas huvudsakliga argument

2. I andra hand, för det fall frågan under 1 inte kan tas upp till prövning eller anses ogrundad, önskas svar på huruvida [förordning nr 1347/2001] ska tolkas så, att erkännandet i förordningen av den skyddade geografiska beteckningen 'Bayerisches Bier' inte påverkar giltigheten och möjligheten att använda tredje mans befintliga varumärken som innehåller ordet 'Bavaria'?"

30. Skriftliga yttranden har i förevarande mål lämnats av Bavaria och Bavaria Italia (gemensamt), Bayerischer Brauerbund, kommissionen, rådet samt den tyska, den grekiska, den italienska och den nederländska regeringen. Dessa var alla företrädde vid förhandlingen den 18 september 2008, vid vilken dessutom den tjeckiska regeringen yttrade sig muntligen. Sistnämnda regering uppgav att den, såvitt avser den första frågan,

delar den uppfattning som kommissionen, rådet den tyska och den italienska regeringen redovisat, men att den förutom detta koncentrerade sitt yttrande till frågan om upptagande till sakprövning och den andra fråga som hänskjutits.

31. Bayerischer Brauerbund, rådet samt den tjeckiska, den tyska, den grekiska och den italienska regeringen har gjort gällande att frågan inte ska upptas till sakprövning. Eftersom Bavaria och Bavaria Italia är direkt och personligen berörda av förordning nr 1347/2001, vilket klart framgår av skäl 3 och skäl 4 i denna förordning, och inte har väckt talan om ogiltigförklaring enligt artikel 230 EG, kan de inte göra gällande vid nationell domstol att förordningen är ogiltig. Enligt rådet framgick det klart av den registrering som förordningen medförde att användningen av varumärket Bavaria kunde påverkas. Bavaria kunde således klart förstå konsekvenserna av den registrering.

32. Bavaria och Bavaria Italia, kommissionen och den nederländska regeringen har däremot gjort gällande att den första frågan ska upptas till sakprövning. Dessa parter har anfört att Bavaria och Bavaria Italia kunde ha haft befogade tvivel avseende huruvida de var direkt och personligen berörda av bestämmelserna i förordning nr 1347/2001, eftersom verkningarna av den förordningen följde av tillämpningen i nationell domstol i mål vid denna, av artiklarna 13 och 14 i förordning nr 2081/92, där förhållandet mellan befintliga varumärken och senare registrerade skyddade geografiska beteckningar regleras. Kommis-

sionen har i detta avseende understrukit att den ifrågavarande registreringen inte med automatik medför att varumärket Bavaria inte längre kan användas.

b) Bedömning

33. Den första problemställning som i detta sammanhang påtalats av den hänskjutande domstolen och flera parter är huruvida den första frågan, i vilken giltigheten av förordning nr 1347/2001, och ett flertal bestämmelser i förordning nr 2081/92 på vilka den grundar sig, inte kan prövas på grund av att Bavaria och Bavaria Italia inte väckt talan om ogiltigförklaring av förordning nr 1347/2001 vid förstainstansrätten inom den tidsfrist som föreskrivs i artikel 230 EG, trots att de kan ha haft rätt att göra det.

34. Såsom följer av domen i målet TWD Textilwerke Deggendorf får en fysisk eller juridisk person i princip inte indirekt ifrågasätta en rättsakt från en gemenskapsinstitution genom en begäran om förhandsavgörande om den personen skulle ha haft rätt att direkt göra så med stöd av artikel 230 EG.⁷

⁷ — Se dom av den 9 mars 1994 i mål C-188/92, TWD Textilwerke Deggendorf (REG 1994, s. I-833; svensk specialutgåva, volym 15, s. I-59), punkterna 13–15, och av den 15 februari 2001 i mål C-239/99, Nachi Europe (REG 2001, s. I-1197), punkt 36.

35. Denna begränsning av möjligheterna att ifrågasätta giltigheten av gemenskapens rättsakter genom begäran om förhandsavgörande är avsedd att säkerställa principen om rätts-säkerhet genom att förhindra att gemenskaps-åtgärder som medför rättsverkningar ifråga-sätts under obegränsad tid. I annat fall skulle en person kunna kringgå den rättskraft som gemenskapsåtgärder som ligger till grund för beslut som går honom emot får även efter utloppet av den tidsfrist inom vilken en talan om ogiltigförklaring ska väckas enligt artikel 230 fjärde stycket EG.⁸

36. Emellertid framgår det klart av fast rätts-praxis att en person enbart är förhindrad att åberopa att en gemenskapsrättsakt är ogiltig i ett mål vid nationell domstol och ifrågasätta dess giltighet indirekt genom artikel 234 EG när dennes rätt att väcka talan om ogiltig-förklaring med stöd av artikel 230 EG är klar och otvivelaktig.⁹

37. Då förevarande mål rör en förordning är den fråga som ska ställas således huruvida en talan om ogiltigförklaring av förordning nr 1347/2001 från Bavaria eller Bavaria Italia utan tvekan skulle ha upptagits till sakpröv-ning på grund av att dess bestämmelser

i praktiken utgör ett beslut som berör dem direkt och personligen.¹⁰

38. Enligt min mening är det inte utrett att så är fallet.

39. Såvitt, för det första, gäller begreppet direkt berörd¹¹ beror frågan huruvida den rättsliga situationen för företag och ägare av andra varumärken än de som använder namnet Bayerisches Bier, som registrerades som SGB genom förordning nr 1347/2001, påverkas av den förordningen på omfatt-ningen av det skydd som en sådan registrering medför. Användaren av ett namn som Bavaria påverkas av registreringen av Bayerisches Bier som en SGB huvudsakligen om användningen av det berörda namnet gör intrång – i den mening som avses i artikel 13 i förordning nr 2081/92, eller, om namnet i fråga är skyddat som varumärke, i den mening som avses i artikel 14 i förordningen – i denna SGB.

40. Svaret på den frågan följer inte med automatik och utan vidare av förordning nr 1347/2001 eller förordning nr 2081/92, vilket för övrigt framgår av de materiella frågor som ifrågavarande mål rör.

8 — Se, för ett motsvarande synsätt, domarna i de ovan i fotnot 7 nämnda målen TWD Textilwerke Deggendorf, punkterna 16–18, och Nachi Europe, punkt 37, samt dom av den 8 mars 2007 i mål C-441/05, Roquette Frères (REG 2007, s. I-1993), punkt 40.

9 — Se, för ett motsvarande synsätt, domarna i de i fotnot 7 ovan nämnda målen TWD Textilwerke Deggendorf, punkterna 24 och 25, och Nachi Europe, punkt 37, samt domen i det i fotnot 8 ovan nämnda målet Roquette Frères, punkterna 40 och 41, och dom av den 12 december 1996 i mål C-241/95, Accrington Beef m.fl. (REG 1996, s. I-6699), punkt 15.

10 — Se domen i det ovan i fotnot 8 nämnda målet Roquette Frères, punkt 41, och domen i det ovan i fotnot 7 nämnda målet Nachi Europe, punkt 37.

11 — Se avseende detta villkor dom av den 5 maj 1998 i mål C-386/96 P, Dreyfus mot kommissionen (REG 1998, s. I-2309), punkt 43 och där angiven rättspraxis.

41. I detta sammanhang har det också med rätta påpekats av vissa av parterna i förevarande mål att när det mer specifikt gäller artikel 14.2 i förordning nr 2081/92 ankommer det på den nationella domstolen att avgöra huruvida de villkor som angivits i den bestämmelsen är uppfyllda och, som ett resultat av detta, om ett varumärke som Bavaria kan fortsätta användas.¹²

42. Slutligen är det i vart fall tveksamt – och detta är också en fråga som uppkommer i förevarande mål – i vilken utsträckning Bavarías rättsliga situation berörs direkt av skäl 3 och skäl 4 i förordningen.

43. Mot bakgrund av vad som ovan anförts kan det enligt min mening inte klart sägas att Bavaria är direkt berört av förordning nr 1347/2001 jämförd med förordning nr 2081/92 så att bolaget därmed skulle vara berättigat att väcka talan om ogiltigförklaring enligt artikel 230 fjärde stycket EG.

44. Vad, för det andra, gäller villkoret att den ifrågasatta rättsakten ska personligen beröra den som väcker talan om ogiltigförklaring av den, det vill säga att den påverkar dem, såsom angavs i domen i målet Plaumann, ”på grund

av vissa egenskaper som är utmärkande för denne eller på grund av en faktisk situation som särskiljer denne från alla andra personer”,¹³ måste enligt min mening förevarande mål särskiljas från domen i målet Codorníu till vilken ett antal av parterna i förevarande mål har hänvisat.

45. Till skillnad från domen i målet Codorníu, där det stod klart den där ifrågavarande gemenskapsrättsliga bestämmelsen genom att begränsa rätten att använda beteckningen ”crémant” till producenter från Frankrike och Luxemburg hindrade Codorníu från att använda sitt varumärke ”Grand Cremant de Codorníu”,¹⁴ är det för det första mycket mindre uppenbart i förevarande mål i vilken utsträckning den skyddade geografiska beteckningen Bayerisches Bier särskilt påverkar användningen av varumärket Bavaria och därför särskiljer ägaren av det varumärket från alla andra i den mening som avses i denna rättspraxis.

46. För det andra, och kanske viktigare, måste det enligt min mening, även om det är så att varumärket Bavaria, tillsammans med varu-

12 — Se dom av den 4 mars 1999 i mål C-87/97, Gorgonzola (REG 1999, s. I-1301), punkt 36. Se även punkterna 156–158 nedan.

13 — Se dom av den 15 juli 1963 i mål 25/62, Plaumann mot kommissionen (REG 1963, s. 95 på s. 107; svensk specialutgåva, volym I, s. 181), av den 18 maj 1994 i mål C-309/89, Codorníu (REG 1994, s. I-1853; svensk specialutgåva, volym 15, s. I-141), punkt 20, och av den 25 juli 2002 i mål C-50/00 P, Unión de Pequeños Agricultores mot rådet (REG 2002, s. I-6677), punkt 36.

14 — Se domen i det ovan i fotnot 13 nämnda målet Codorníu, punkterna 21 och 22.

märket "Høker Bajer", har särskiljts genom att det särskilt hänvisas till dem i skäl 3 och skäl 4 i den ifrågasatta förordningen, tas hänsyn till det materiella innehållet i denna hänvisning. Det rör sig nämligen om ett uttalande om att användningen av varumärket Bavaria inte skulle påverkas negativt av registreringen av Bayerisches Bier som SGB.

2. Prövning i sak

a) Den första delfrågan avseende den rättsliga grunden för förordning nr 2081/92.

47. Härav följer att Bavaria och Bavaria Italia enligt min mening kan ha hyst befogade tvivel avseende huruvida de var direkt och personligen berörda av förordning nr 1347/2001 jämförd med förordning nr 2081/92, och att det inte är uppenbart att en talan de väckt enligt artikel 230 EG skulle ha upptagits till sakprövning.¹⁵

49. Den hänskjutande domstolen har genom denna fråga ifrågasatt giltigheten av förordning nr 2081/92, utifrån att den avser öl. Eftersom öl är en alkoholhaltig dryck, kan den inte behandlas som "livsmedel", vilket öl gör i den förordningen, och följaktligen skulle öl ha undantagits från förordningens tillämpningsområde. Den hänskjutande domstolen har även ifrågasatt giltigheten av förordning nr 2081/92 utifrån den omständigheten att artiklarna 32 EG och 37 EG inte skulle vara en korrekt rättslig grund för antagande av den förordningen eftersom öl inte finns upptaget i bilaga I till EG-fördraget.

i) Parternas huvudsakliga argument

48. Jag anser därför att den första frågan ska upptas till sakprövning.

50. Den nederländska regeringen, Bavaria och Bavaria Italia delar de tvivel som uttryckts i den första delfrågan. Bavaria och Bavaria Italia har anfört att öl godtyckligt och felaktigt inkluderades i "livsmedel", och att det skulle ha undantagits från tillämpningsområdet för förordning nr 2081/92 på samma sätt som vin uteslöts enligt artikel 1.1 andra stycket i förordningen. De har tillagt att öl endast berörs flyktigt av förordningarna nr 2081/92 och nr 1347/2001. Enligt Bavaria och Bavaria Italia medför omständigheten att en SGB har

15 — Jag ska tillägga att ifall domstolen fann att omständigheterna och den rättsliga situationen som ligger till grund för förevarande mål, där det i vart fall kan sägas att det framgick av förordningen i sig att Bavaria inte skulle påverkas av den ifrågavarande registreringen, var sådana att Bavaria ändå skulle ha väckt talan om ogiltigförklaring, och om domstolen skulle inta en relativt restriktiv hållning till möjligheterna att genom en begäran om förhandsavgörande pröva giltigheten av en rättsakt, så skulle detta kunna föranleda onödiga mål om ogiltigförklaring där talan förs "preventivt", till exempel av varumärkesinnehavare. Detta gynnar inte en effektiv domstolsförvaltning i gemenskapen.

en rättslig ställning som en verklig immateriell rättighet att det är nödvändigt att anta förordning nr 2081/92 med stöd av artikel 308 EG eller artiklarna 94 EG och 95 EG, och inte artikel 37 EG.

det saknas anledning att utesluta alla alkoholhaltiga drycker.

51. Bayerischer Brauerbund, kommissionen och rådet samt den tyska, den grekiska och den italienska regeringen har bestritt den tolkning som den hänskjutande domstolen gjort och anført att artikel 37 EG är den korrekta rättsliga grunden för antagande av förordning nr 2081/92. Dessutom och mer generellt har Italiens regering inte godtagit att giltigheten av förordning nr 2081/92 kan ifrågasättas i syfte att ifrågasätta giltigheten av förordning nr 1347/2001.

53. Bayerischer Brauerbund, kommissionen, rådet samt den tyska och den italienska regeringen har också anført att det primära eller huvudsakliga syftet med förordning nr 2081/92 är detsamma som det som angivits i artikel 37 EG och att det enligt domstolens rättspraxis är den bestämmelsen som ska ligga till grund för antagandet av förordningen.

ii) Bedömning

52. Enligt Tysklands regering och rådet är öl ett livsmedel i den mening som avses i definitionen av "livsmedel" i artikel 2 i förordning (EG) nr 178/2002.¹⁶ Tysklands regering har vidare, liksom Italiens regering, anført att en systematisk tolkning av förordning nr 2081/92 visar att vin och sprit utesluts från dess tillämpningsområde av andra skäl och att

54. För det första ska uppfattningen att öl inte ska anses vara "livsmedel" och således inte kunde upptas i bilaga I till förordning nr 2081/92 avfärdas. Den uppfattningen motsägs inte bara av den viktiga roll som öl traditionellt har i flera medlemsstaters gastronomi och mattraditioner, såsom den tjeckiska regeringen påpekat. Vidare förefaller, vilket den tyska regeringen och rådet har framhållit, öl uppfylla den definition av "livsmedel" som angivits i artikel 2 i förordning nr 178/2002, där det anges att med "livsmedel"

16 — Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 178/2002 av den 28 januari 2002 om allmänna principer och krav för livsmedelslagstiftning, om inrättande av Europeiska myndigheten för livsmedelssäkerhet och om förfaranden i frågor som gäller livsmedelssäkerhet (EGT L 31, s. 1).

avses ”alla ämnen eller produkter, oberoende av om de är bearbetade, delvis bearbetade eller obearbetade, som är avsedda att eller rimligen kan förväntas att förtäras av människor”.

55. Det ska för det andra framhållas att det inte utifrån den omständigheten att gemenskapslagstiftaren, såsom det anges i artikel 1.1 i förordning nr 2081/92, har beslutat att utesluta vin och spritdrycker från tillämpningsområdet av denna förordning är möjligt att dra slutsatsen att gemenskapslagstiftaren inte är behörig att inkludera alkoholdrycker eller, mer specifikt, öl i förordningen. Såsom klart framgår av skäl 8 i förordning nr 2081/92, uteslöts vin och sprit på grund av att dessa drycker redan omfattades av specifik gemenskapslagstiftning med en högre skyddsnivå.

56. Vad, för det tredje, gäller användningen av artikel 37 EG som rättslig grund, trots att öl inte är en av de jordbruksprodukter som nämns i bilaga I till EG-fördraget, framgår det av fast rättspraxis att nämnda artikel är den korrekta rättsliga grunden för all lagstiftning avseende produktion och försäljning av jordbruksprodukter förtecknade i bilaga I till fördraget som bidrar till förverkligandet av ett eller flera av de syften med den gemensamma jordbrukspolitiken som anges i artikel 33 EG.¹⁷

57. Det framgår vidare av fast rättspraxis att när en gemenskapsåtgärd visar sig ha ett dubbelt syfte eller två beståndsdelar och om det framgår att en av dessa kan identifieras som den huvudsakliga eller avgörande beståndsdel, medan den andra endast är av underordnad betydelse, ska rättsakten endast antas med stöd av en rättslig grund, nämligen den som bestäms av syftet eller av den huvudsakliga eller avgörande beståndsdel.¹⁸

58. Domstolen har med ett liknande synsätt och i ett sammanhang som är jämförbart med det i förevarande mål fastslagit att när en lagstiftningsåtgärd bidrar till förverkligandet av ett eller flera av de syften med den gemensamma jordbrukspolitiken som anges i artikel 33 EG ska den antas med stöd av artikel 37 EG även om den, förutom att huvudsakligen omfatta produkter som upptas i den bilaga till fördraget som det hänvisas till i den artikeln, även omfattar produkter som inte upptagits i den bilagan.¹⁹

17 — Se, för ett motsvarande synsätt, dom av den 23 februari 1988 i mål 68/86, Förenade kungariket mot rådet (REG 1988, s. 855; svensk specialutgåva, volym 9, s. 367), punkt 14, av den 23 februari 1988 i mål 131/86, Förenade kungariket mot rådet (REG 1988, s. 905), punkt 19, av den 16 november 1989 i mål C-131/87, kommissionen mot rådet (REG 1989, s. 3743), punkt 28, och av den 5 maj 1998 i mål C-180/96, Förenade kungariket mot kommissionen (REG 1998, s. I-2265), punkt 133.

18 — Se, bland annat, dom av den 29 april 2004 i mål C-338/01, kommissionen mot rådet (REG 2004, s. I-4829), punkt 55, av den 17 mars 1993 i mål C-155/91, kommissionen mot rådet (REG 1993, s. I-939; svensk specialutgåva, tillägg, s. 67), punkterna 19 och 21, och av den 30 januari 2001 i mål C-36/98, Spanien mot rådet (REG 2001, s. I-779), punkt 59.

19 — Se, för ett motsvarande synsätt, dom av den 16 november 1989 i mål C-11/88, kommissionen mot rådet (REG 1989, s. 3799), punkt 15, och domen i det ovan i fotnot 17 nämnda målet Förenade kungariket mot kommissionen, punkterna 133 och 134.

59. Mot den bakgrunden var det korrekt att anta förordning nr 2081/92 med stöd av artikel 37 EG, då det står klart att förordningen huvudsakligen omfattar produkter som upptagits i bilaga I till fördraget och endast omfattar ett begränsat antal andra produkter, såsom öl, vilka inte upptagits i den bilagan. Förhållandet att förordningen även omfattar öl, vilket inte omnämnts i bilaga I till fördraget, kan enligt min mening således inte leda till att valet av artikel 37 EG som rättslig grund för förordningen ifrågasätts, i synnerhet som öl är en produkt vars produktion och försäljning klart bidrar till förverkligandet av ändamålet med den gemensamma jordbrukspolitiken.

eftersom det saknas möjligheter till invändningar för de berörda ekonomiska aktörerna.

i) Parternas huvudsakliga argument

62. Enligt den nederländska regeringen, Bavaria och Bavaria Italia är förordningen ogiltig på den grund som angivits i den andra delfrågan.

60. Förordning nr 2081/92 är således inte ogiltig till följd av att den saknar rättslig grund.

b) Den andra delfrågan rörande giltigheten av artikel 17 i förordning nr 2081/92

61. Den hänskjutande domstolen har ställt den andra frågan för att få klarhet i huruvida artikel 17 i förordning nr 2081/92 – på grundval av vilken förordning nr 1347/2001 antogs – är ogiltig på grund av att det påskyndade registreringsförfarandet som inrättats genom denna klart strider mot principerna om insyn och rättssäkerhet,

63. Bavaria och Bavaria Italia har pekat på skillnaden mellan artikel 17 i förordning nr 2081/92 och artikel 7 i den förordningen, i vilken det uttryckligen föreskrivs en rätt att anföra invändningar i det normala registreringsförfarandet. Lydelsen av skäl 13 i förordning nr 692/2003 innebär att det underförstått erkänns att artikel 17 i förordning nr 2081/92 är ogiltig. Vidare gör sig enligt deras mening skälen i domen i målet Kühne²⁰ inte gällande i förevarande mål, på så sätt att i det målet hade berörda utomstående parter kunnat ha en aktiv roll i det nationella förfarandet inom vilket den tyska regeringen hade lämnat förslag till registreringsansökan.

20 — Dom av den 6 december 2001 i mål C-269/99 (REG 2001, s. I-9517).

64. Bayerischer Brauerbund, kommissionen, rådet samt den tyska, den grekiska och den italienska regeringen har bestritt den tolkning som den hänskjutande domstolen förordar. De har huvudsakligen gjort gällande att även om det i artikel 17 i förordning nr 2081/92 inte föreskrivs någon rätt att anföra invändningar på samma sätt som i artikel 7, är det ändå så att berörda utomstående parter kan anföra invändningar till medlemsstaternas myndigheter, vilka sedan vidarebefordrar dessa till den kommitté som ska inrättas enligt artikel 15 i den förordningen. Detta har för övrigt skett i förevarande mål. De har vidare understrukit att det huvudsakliga skälet för att upphäva artikel 17 i förordning nr 2081/92 var att den ursprungligen var avsedd att vara provisorisk och att den inte längre hade någon verkan.

65. Kommissionen och rådet har påpekat att domstolen vid flera tillfällen har fastslagit att artikel 17 i förordning nr 2081/92 är lagenlig och att det förfarande som fastslagits i den bestämmelsen inte leder till att de materiella villkoren för registrering granskas utan tillbörlig omsorg, utan snarare till motsatsen, vilket framgår av omständigheterna i förevarande mål. De har tillagt att det i skäl 13 i förordning nr 692/2003 endast anges vissa iakttagelser rörande de svårigheter som följer av att det inte är möjligt att anföra invändningar i artikel 17 i förordning nr 2081/92, och att detta inte innebär att bestämmelsens lagenlighet ifrågasätts.

ii) Bedömning

66. Tvärtemot vad den nederländska regeringen, Bavaria och Bavaria Italia anför följder det av domen i målet Kühne²¹ att det förenklade registreringsförfarande som föreskrivs i artikel 17 i förordning nr 2081/92 inte har ansetts rättsstridigt av domstolen på den grunden att det, till skillnad mot vad som gäller enligt det normala registreringsförfarandet där artikel 7 i den förordningen gäller, inte var möjligt för berörda utomstående att anföra invändningar mot en föreslagen registrering.

67. Även om berörda utomstående hade anför invändningar på nationell nivå mot den ifrågavarande registreringen konstaterade domstolen i det målet att tillämpningen av det förenklade registreringsförfarandet var lagenligt, trots omständigheten att det förfarandet inte erbjöd någon möjlighet för dessa utomstående parter att anföra invändningar mot registreringen.²² Domstolen bekräftade även i detta sammanhang att det är på nationell nivå som eventuella invändningar från utomstående, som anser att deras rättigheter kränks av registreringen eller registreringsansökan, ska föras fram.²³

68. Den tyska regeringen har i detta avseende anför att det var möjligt för berörda utomstående från andra medlemsstater att anföra

21 — Se fotnot 20 ovan.

22 — Se särskilt punkterna 35 och 40 i domen.

23 — Se särskilt punkterna 41, 57 och 58 i domen.

invändningar inför behöriga tyska myndigheter eller till deras egen medlemsstat angående registreringen av ifrågavarande SGB, även om lagenligheten av det förenklade registreringsförfarandets tillämpning tvärtom inte, såsom framgår av domen i målet Kühne, är beroende av huruvida dessa utomstående faktiskt använder sig av denna möjlighet.²⁴

69. Det framgår vidare av de upplysningar som domstolen fått tillgång till att Bavaria faktiskt inom ramen för det lagstiftningsförfarande som ledde fram till antagandet av förordning nr 1347/2001, hade kunnat framföra sina synpunkter till kommissionen genom nederländska myndigheter, och att de i detta avseende hade kunnat lämna ett utförligt yttrande.

70. När det vidare gäller upphävandet av det förenklade förfarandet genom förordning nr 692/2003 och skäl 13 i den förordningen, i vilket ett sådant upphävande diskuteras, delar jag rådets och kommissionens uppfattning att detta skäl inte utgör något ”erkännande” från gemenskapslagstiftaren att det förenklade registreringsförfarande som på detta vis upphävdes var rättsstridigt. För det första kan det skälet förstås som ett erkännande av att det förfarandet ger upphov till oro avseende rättssäkerhet och insyn. Detta innebär inte att det skulle vara rättsstridigt av detta skäl. För det andra och i alla händelser beror inte frågan huruvida en sekundärrättslig bestämmelse i gemenskapsrätten, såsom artikel 17 i förordning nr 2081/92, faktiskt är

lagenlig av någon indikation i detta avseende från gemenskapslagstiftaren i en rättsakt genom vilken den bestämmelsen upphävs.

71. Således ska inte artikel 17 i förordning nr 2081/92 anses ogiltig på den grunden.

c) Tredje, fjärde och femte delfrågorna avseende underlåtenhet att iakttä formföreskrifter.

72. Den hänskjutande domstolen har genom dessa frågor, vilka bör bedömas tillsammans, först frågat huruvida beteckningen Bayerisches Bier uppfyllde villkoren för tillämpning av det förenklade förfarandet i artikel 17 i förordning nr 2081/92, det vill säga huruvida den ifrågavarande beteckningen vid den tidpunkt då registreringsansökan gjordes var en ”skyddad” eller ”inarbetad” beteckning i den medlemsstat som ansökte om registrering. Den hänskjutande domstolen har för det andra frågat huruvida förordning nr 1347/2001 är ogiltig eftersom villkoren för registrering av den skyddade geografiska beteckningen Bayerisches Bier inte tillräckligt beaktats av vare sig av den tyska regeringen eller kommissionen och eftersom registreringsansökan avseende beteckningen inte lämnats i tid.

24 — Se punkt 40 i domen.

i) Parternas huvudsakliga argument

73. Den nederländska regeringen, Bavaria och Bavaria Italia har gjort gällande att inget av de villkor som anges i artikel 17 i förordning nr 2081/92 var uppfyllda och att förordning nr 1347/2001 är ogiltig av de skäl som angivits av den hänskjutande domstolen.

74. Vad gäller villkoret avseende huruvida beteckningen var "skyddad" har Bavaria och Bavaria Italia påpekat att när registreringsansökan gjordes fanns det inte något system i Tyskland för att hantera det rättsliga skyddet för geografiska beteckningar. De har i detta avseende anført att varken bestämmelser om konkurrensbegränsningar eller det gemensamma varumärke som registrerats av Bayerischer Brauerbund kan anses utgöra skydd i den mening som avses i artikel 17 i förordning nr 2081/92 – och detsamma gäller det bilaterala avtal om skydd för geografiska beteckningar som Tyskland slutit med Frankrike (1960), Italien (1963), Grekland (1964), Schweiz (1967) och Spanien (1970).²⁵

75. Vad gäller villkoret avseende huruvida beteckningen var "inarbetad" har Bavaria och Bavaria Italia anført att beteckningen Bayerisches Bier aldrig har utpekats någon enskild produkt. Tvärtom utpekar den varje slags öl som tillverkas i Bayern, även om deras särdrag kan variera kraftigt.

76. Bavaria och Bavaria Italia har vidare anført att det, mot bakgrund av de uttalanden som gjorts till stöd för registreringen och de materiella konstateranden som dessa innehåller, är uppenbart att registreringsansökan saknade grund och följaktligen att den prövning som gjorts av både den tyska regeringen och kommissionen avseende huruvida villkoren i förordning nr 2081/92 uppfyllts var uppenbart felaktig. Bavaria och Bavaria Italia har i detta avseende gjort gällande att den ursprungliga ansökan innehöll en generell hänvisning till alla slags öl som tillverkades i Bayern, utan någon åtskillnad i förhållande till andra öl, och att de skäl som anges i förordning nr 1347/2001 är otillräckliga.

77. Slutligen har Bavaria och Bavaria Italia anført att de tillägg som gjorts till registreringsansökan, efter det att den tidsfrist som angivits i artikel 17 i förordning nr 2081/92 löpt ut, är väsentliga och att det därför är rimligt att anse att ansökan skedde för sent.

25 — Frankrike: BGBl. 1961 II, s. 23 (konvention av den 8 mars 1960, United Nations Treaty Series (UNTS) 1969 II No 2064, vol. 747, s. 2); Italien: BGBl. 1965 II, s. 157 (konvention av den 23 juli 1963, United Nations Treaty Series (UNTS) 1967 II No 1815); Grekland: BGBl. 1965 II, p. 177 (konvention av den 16 april 1964, United Nations Treaty Series (UNTS) 1972 II No 564, vol. 609, s. 27); Schweiz: BGBl. 1969 II, s. 139, och BGBl. 1965 II, s. 157 (konvention av den 7 mars 1967); och Spanien: BGBl. 1972 II, s. 110 (konvention av den 11 september 1970, United Nations Treaty Series (UNTS) 1995 II No 492, vol. 992, s. 87).

78. Motsatt inställning har angivits av Bayerischer Brauerbund, kommissionen, rådet samt den tyska, den grekiska och den italienska regeringen. Dessa parter har huvudsakligen anfört att villkoren i artikel 17 i förordning nr 2081/92 är uppfyllda i förevarande mål, med hänsyn till de bilaterala avtal som nämnts ovan och de handlingar som ingivits av tyska myndigheter. Rådet och den italienska regeringen har gjort gällande att det i alla händelser ankom på medlemsstaterna att pröva huruvida beteckningen var skyddad eller inarbetad. För det andra saknar de argument som anförts avseende villkoren för registrering av en SGB och utgången av den tidsfrist som gällt för ingivande av ansökan grund, eftersom ansökan prövades med tillbörlig omsorg och ingavs i tid. Kommissionen har påpekat i detta avseende att huvuddragen i den produktspecificering som anges i artikel 4.2 i förordning nr 2081/92 inte har ändrats.

mation mellan kommissionen och tyska myndigheter efter utgången av sexmånadersfristen ska det påminnas om att domstolen i domen i målet Kühne, som också rörde en ansökan från den tyska regeringen, uttalade att "tvärtemot artikel 5 i förordning nr 2081/92, i vilken det uttryckligen föreskrivs att en ansökan om registrering vid tillämpning av det normala förfarandet ska åtföljas av en produktspecifikation, begränsar sig artikel 17 i samma förordning till att ålägga medlemsstaterna att meddela kommissionen vilka hos dem skyddade beteckningar eller, vad gäller medlemsstater som saknar sådant skyddssystem, vilka inarbetade beteckningar de önskar registrera". Den fastslog att under dessa förhållanden kunde artikel 17 i förordning nr 2081/92 "inte tolkas på så sätt att medlemsstaterna åläggs att inom sex månader meddela den slutliga versionen av produktspecifikationen och andra relevanta handlingar, vilket skulle innebära att varje ändring av den produktspecifikation som ursprungligen ingetts medförde att det normala förfarandet skulle tillämpas".²⁶

ii) Bedömning

79. Vad gäller iakttagandet av den sexmånadersfrist som anges i artikel 17 i förordning nr 2081/92, vilken ska provas först, ska det inledningsvis konstateras att det är ostridigt att den tyska regeringen ingav den ursprungliga ansökan till kommissionen 20 januari 1994, således innan fristen löpte ut den 26 januari 1994.

80. Vad gäller de senare ändringar av den ursprungliga ansökan som den hänskjutande domstolen hänvisat till och utbytet av infor-

81. Domstolen fastslog således i det målet att de ifrågavarande ändringarna²⁷, som vidtogs efter utgången av sexmånadersfristen inte gjorde ansökan eller det förenklade förfarandet rättsstridigt.²⁸

26 — Se domen i det ovan i fotnot 20 nämnda målet Kühne, punkt 32.

27 — De ifrågavarande tillägg rörde en begäran om registrering som geografisk beteckning snarare än ursprungsbeteckning, en ändring avseende skyddets omfattning och en ändring avseende proportionen av de råvaror som tilläts härröra från andra områden. Se, för ett motsvarande synsätt, generaladvokaten Jacobs förslag till avgörande i det målet, angivet i fotnot 20 ovan, punkterna 40 och 44.

28 — Se punkterna 33 och 34 i domen.

82. Mot den bakgrunden och med tanke på den grad av precision och fullständighet som det är realistiskt att förvänta av medlemsstaten när det gäller den inledande ansökan som ska inges inom den sexmånadersfrist som anges i artikel 17 i förordning nr 2081/92, framstår inte de tillägg till registreringsansökan som gjorts och de ytterligare handlingar som den tyska regeringen tillhandahållit i förevarande fall, rörande i synnerhet de olika öl som ansökan berör, ha väsentligen ändrat föremålet för den ursprungliga ansökan på ett sådant sätt att förfarandet blivit rättsstridigt.

83. Det ska i synnerhet anmärkas i detta avseende att väsentliga delar av produktspecifikationen, såsom produktens namn och den geografiska beteckningen Bayerisches Bier, produktens beskrivning och definitionen av det geografiska området, inte ändrades under registreringsförfarandet.

84. Enligt min mening ska således ansökan om registrering av beteckningen Bayerisches Bier inte anses ha skett efter utgången av den frist som fastslås i artikel 17 i förordning nr 2081/92.

85. För att avgöra huruvida de skäl som den hänskjutande domstolen angivit avseende iakttagande av de förfarandeföreskrifter som anges för det förenklade registreringsförfarandet är välgrundade, är det lämpligt att

påminna om den uppdelning av befogenheter och skyldigheter som upprättats genom förordning nr 2081/92 mellan den berörda medlemsstaten å ena sidan och kommissionen å andra sidan, en uppdelning som domstolen fastlog i domen i målet Kühne.²⁹

86. I detta system ankommer det, både inom ramen för det vanliga och det förenklade förfarandet, på den berörda medlemsstaten att kontrollera huruvida en registreringsansökan är berättigad utifrån de villkor som föreskrivits i förordning nr 2081/92 och, om den anser att villkoren i den förordningen är uppfyllda, lämna ansökan till kommissionen. Kommissionen företar sedan endast en "formell granskning" för att kontrollera huruvida dessa villkor är uppfyllda.³⁰

87. Domstolen förklarade denna uppdelning av befogenheter i synnerhet utifrån den omständigheten att registreringen förutsätter en kontroll av att vissa villkor är uppfyllda, vilket förutsätter ingående kunskap om omständigheter som är speciella för den berörda medlemsstaten, omständigheter som de behöriga myndigheterna i denna stat är bäst lämpade att kontrollera.³¹

29 — Fotnot 20 ovan, punkterna 50–54.

30 — Se domen i det ovan i fotnot 20 nämnda målet Kühne, punkt 52.

31 — Se punkt 53 i domen.

88. I den mån som den hänskjutande domstolen hänvisar till att den tyska regeringen ska ha underlåtit att genomföra en riktig kontroll av huruvida villkoren för registrering av beteckningen Bayerisches Bier var uppfyllda, är det tillräckligt att påpeka att det ankommer på den nationella domstolen att avgöra huruvida registreringsansökan var rättsstridig.³²

89. När det, för det andra, gäller frågan huruvida kommissionen i förevarande mål har uppfyllt sina skyldigheter att kontrollera att villkoren för registrering i förordning nr 2081/92 var uppfyllda, finns det inget i handlingarna i målet som allmänt tyder på att kommissionen inte genomfört den formella kontroll som krävdes. Tvärtom framgår det, vilket kommissionen och rådet har framhållit, att den ifrågavarande beteckningen registrerades först efter ett långdraget förfarande över sju år, och till följd av omfattande diskussioner och bedömning av frågan huruvida de olika villkoren för registrering var uppfyllda i detta fall. Det ska i detta sammanhang även påpekas att det i skäl 1 i förordning nr 1347/2001 anges att ytterligare upplysningar var nödvändiga för att säkerställa att registreringen av beteckningen Bayerisches Bier uppfyllde villkoren i artiklarna 2 och 4 i förordning nr 2081/92.

90. Enligt min mening är det därför uppenbart att den allmänna kritiken mot att frågan huruvida villkoren för registrering i artikel 17

i förordning nr 2081/92 inte utretts med tillbörlig omsorg saknar grund.

91. När det, slutligen, gäller den fråga som den hänskjutande domstolen ställt avseende huruvida beteckningen Bayerisches Bier var en "skyddad" beteckning eller "inarbetad" på sätt som krävs enligt artikel 17 i förordning nr 2081/92, ska det återigen framhållas att det ankommer på de berörda medlemsstaternas behöriga myndigheter att göra den bedömningen, på grundval av vilken kommissionen kan göra sin bedömning om den inte förefaller vara uppenbart felaktig, och registrera den ifrågavarande beteckningen.³³

92. Det ska i detta avseende framhållas att i den mån Bavaria och Bavaria Italia har gjort gällande att det inte fanns något system i Tyskland som specifikt utformats för att ge rättsligt skydd åt geografiska beteckningar eller med motsvarande verkan eller syfte är deras argument enligt min mening grundade på en felaktig tolkning, eller i alla händelser en alltför restriktiv tolkning, av artikel 17.1 i förordning nr 2081/92. Det måste beaktas

32 — Se, för ett liknande resonemang, domen i det ovan i fotnot 20 nämnda målet Kühne, punkterna 57 och 58.

33 — Se, för ett motsvarande synsätt, domen i det ovan i fotnot 20 nämnda målet Kühne, särskilt punkt 60.

att när det gemenskapssystem för skydd som upprättades genom förordning nr 2081/92 trädde i kraft, saknades sådana system för skydd för ursprungs-beteckningar och geografiska beteckningar i en rad medlemsstater, inklusive Tyskland.³⁴ Begreppen "skyddade" beteckningar och "inarbetade" beteckningar ska därför inte tolkas restriktivt, eftersom varje tolkning måste möjliggöra för medlemsstaterna att, oavsett rättstradition, ansöka om registrering av beteckningar enligt det förenklade förfarandet.

i alla händelser kunde dras utan att kommissionen därmed gjorde sig skyldig till en uppenbar felbedömning. Det ska i detta avseende tilläggas att rättsligt skydd och inarbetande av en beteckning inte nödvändigtvis är begrepp som utesluter varandra, i synnerhet som inarbetning i vissa rättssystem kan utgöra ett villkor för rättsligt skydd.

93. Med detta sagt instämmer jag med den tyska regeringen att de fem bilaterala avtalen om skydd för beteckningen Bayerisches Bier, som det hänvisats till i registreringsansökan, i sig var tillräckliga för att visa att beteckningen var skyddad i Tyskland i den mening som avses i bestämmelserna om det förenklade registreringsförfarandet.

95. Det var således riktigt av kommissionen att anse att beteckningen Bayerisches Bier uppfyllde villkoren för att vara rättsligt skyddad eller inarbetad så att registrering enligt det förenklade registreringsförfarandet i artikel 17 i förordning nr 2081/92 kunde ske.

94. Vidare framgår det i alla händelser att kommissionen, av dessa argument tillsammans med en rad ölmärken innehållande beteckningen Bayerisches Bier och vissa publikationer som den tyska regeringen gav in till kommissionen, drog slutsatsen att beteckningen var inarbetad, en slutsats som enligt min mening var motiverad, eller som

96. Härav följer att de argument som den hänskjutande domstolen anförde avseende ett möjligt åsidosättande av förfarandeföreskrifterna vid tillämpningen av det förenklade registreringsförfarandet i artikel 17 i förordning nr 2081/92 saknar grund.

34 — Se domen i det ovan i fotnot 20 nämnda målet Kühne, punkt 33. Se även i detta avseende dom av den 25 oktober 2005 i de förenade målen C-465/02 och C-466/02, Tyskland och Danmark mot kommissionen (REG 2005, s. I-9115), punkt 98.

d) Sjätte och sjunde delfrågorna avseende ett möjligt åsidosättande av de materiella föreskrifterna i artiklarna 2.2 b, 3.1 och 17.2 i förordning nr 2081/92

97. Den hänskjutande domstolen har ställt dessa delfrågor för att få klarhet i huruvida registreringen av Bayerisches Bier som SGB kan vara ogiltig på grund av att den i praktiken är en ”generisk beteckning” och inte har något ”direkt samband”, i den mening som avses i domen i målet Warsteiner,³⁵ mellan en specifik kvalitet, renommé eller andra särdrag och dess specifika ursprung (Bayern), vilket medför att den inte uppfyller de materiella villkoren i artiklarna 2.2 b, 3.1 och 17.2 i förordning nr 2081/92.

i) Parternas huvudsakliga argument

98. Enligt den nederländska regeringen, Bavaria och Bavaria Italia är de ogiltighetsgrunder som anförs i dessa delfrågor välgrundade.

99. Bavaria och Bavaria Italia har, för det första, gjort gällande att eftersom Bayern är ett ”land” utgör en registrering av en SGB med

samma beteckning, när omständigheterna inte specifikt motiverar detta, ett åsidosättande av artikel 2.2 b i förordning nr 2081/92. För det andra finns det inget direkt samband mellan en specifik kvalitet, ett renommé eller andra särdrag hos det ifrågavarande ölet och dess geografiska ursprung i Bayern.

100. Bavaria och Bavaria Italia har vidare anfört att beteckningen Bayerisches Biers generiska art kom till på grund av den utbredda användningen av den bayerska produktionsmetoden grundad på underjäsning. Detta påstående styrks bland annat av att ordet Bavaria, eller dess översättning till andra språk, används som en del av beteckningar, varumärken och etiketter från företag över hela världen, inklusive Tyskland, och som en synonym för öl i åtminstone tre medlemsstater (Danmark, Sverige och Finland).

101. Bayerischer Brauerbund, kommissionen, rådet samt Tysklands, Greklands och Italiens regeringar har bestritt den tolkning som den nationella domstolen föreslagit.

102. Kommissionen har, med avseende specifikt på de villkor som anges i artikel 2.2 b i förordning nr 2081/92, för det första anfört

35 — Dom av den 7 november 2000 i mål C-312/98 (REG 2000, s. I-9187).

att det ankommer på medlemsstaterna att avgöra huruvida dessa villkor är uppfyllda, eftersom de kontroller som kommissionen och rådet genomför är sekundära och begränsade till att pröva huruvida det skett en uppenbar felbedömning.

ii) Bedömning

103. Bayerischer Brauerbund, kommissionen, rådet samt den tyska och den italienska regeringen har i alla händelser gjort gällande att den avgörande faktorn som enligt förordning nr 1347/2001 motiverade att Bayerisches Bier registrerats som en SGB inte var ölets kvalitet eller andra särdrag, utan dess renommé. Det är dessutom uppenbart att "land" avser en medlemsstat eller ett tredjeland och inte en region.

104. Vad gäller beteckningens generiska art är dessa parter överens om att det inte finns något i begäran om förhandsavgörande som motsäger de skäl som angivits i förordning nr 1347/2001. Den italienska regeringen har tillagt att detta bara kan prövas under registreringsförfarandet och att Bavaria och Bavaria Italia i alla händelser inte har visat att beteckningen blev generisk när registreringsansökan gjordes. Bayerischer Brauerbund har anfört att detta är en sakfråga som inte ska bedömas av domstolen inom ramen för en begäran om förhandsavgörande. Den tyska regeringen har åter hänvisat till de bilaterala avtal som nämnts i punkt 74 ovan för att visa att beteckningen inte är generisk.

105. Det ska inledningsvis påpekas att även om det för registrering enligt det förenklade förfarandet förutsätts att den berörda beteckningen uppfyller de materiella villkoren i förordning nr 2081/92, som följer av definitionen av begreppet geografisk beteckning i artikel 2.2 b i den förordningen och av förbudet mot registrering av beteckningar som blivit generiska i artiklarna 3.1 och 17.2 i den förordningen³⁶ och även om kommissionen är skyldig att pröva huruvida beteckningen uppfyller dessa villkor,³⁷ måste domstolsprövningen av dessa frågor vara begränsad i vissa avseenden.

106. Sådana begränsningar följer av den ovan angivna omständigheten att kommissionens skyldighet att pröva huruvida de materiella villkoren i förordning nr 2081/92 i sig har iakttagits, som en konsekvens av uppdelningen av befogenheter mellan den berörda

36 — Se, för ett motsvarande synsätt, dom av den 16 mars 1999 i de förenade målen C-289/96, C-293/96 och C-299/96, Danmark, Tyskland och Frankrike mot kommissionen (REG 1999, s. I-1541), punkt 92.

37 — Se, i detta avseende, punkt 86 ovan och domen i de ovan i fotnot 36 nämnda målen Danmark, Tyskland och Frankrike mot kommissionen, särskilt punkt 54.

medlemsstaten och kommissionen, å ena sidan kan vara begränsad i den mån en sådan prövning kräver detaljerad kunskap om förhållanden som den behöriga nationella myndigheten i den medlemsstaten är bäst skickad att pröva.³⁸

107. Å andra sidan ska det framhållas att i den mån det ankommer på kommissionen att göra nödvändiga bedömningar av huruvida de materiella villkoren för registrering är uppfyllda, kan sådana bedömningar innefatta komplexa och känsliga faktabedömningar, vilket i synnerhet kan vara fallet när det gäller huruvida en beteckning används på ett generiskt sätt i medlemsstaterna. Kommissionen ska i sådana fall tillerkännas ett visst utrymme för skönsmässig bedömning.³⁹

108. Mot den bakgrunden kan inte de omständigheter som den hänskjutande domstolen lagt fram avseende de materiella villkoren i förordning nr 2081/92 anses visa att den registrering av beteckningen Bayerisches Bier som skett genom förordning nr 1347/2001 är ogiltig.

38 — Se, för ett motsvarande synsätt, punkterna 85–87 ovan och domen i det ovan i fotnot 20 nämnda målet Kühne, punkterna 50–54 samt 59 och följande punkter.

39 — Se, för ett motsvarande synsätt, den rättspraxis på gemenskapsrättens olika områden rörande gemenskapsinstitutionernas utövande av sina befogenheter i frågor som rör komplexa ekonomiska eller sociala överväganden, bland annat dom av den 14 december 2000 i mål C-99/99 Italien mot kommissionen (REG 2000, s. I-11535), punkt 26, av den 19 november 1998 i mål C-150/94, Förenade kungariket mot rådet (REG 1998, s. I-7235), punkt 49, av den 12 mars 2002 i de förenade målen C-27/00 och C-122/00, Omega Air (REG 2002, s. I-2569), punkt 65, av den 12 oktober 2004 i mål C-87/00, Nicoli mot Eridania (REG 2004, s. I-9397), punkt 37, av den 29 april 2004 i mål C-372/97, Italien mot kommissionen (REG 2004, s. I-3679), punkt 83, och av den 6 maj 1997 i mål C-169/95, Spanien mot kommissionen (REG 1997, s. I-135), punkt 34.

109. Vad gäller iakttagande av artikel 2.2 b i förordning nr 2081/92 krävs det enligt den bestämmelsen att det finns ett direkt samband mellan å ena sidan en viss kvalitet, ett visst anseende eller en annan egenskap hos produkten och å andra sidan dess geografiska ursprung.⁴⁰

110. Såsom kommissionen och rådet har klargjort grundade sig beslutet att registrera beteckningen Bayerisches Bier som en SGB huvudsakligen, i enlighet med den specifikation som angivits, på det anseende som öl med ursprung i Bayern allmänt har.

111. Kommissionen har uppenbarligen konstaterat att detta särskilda anseende som öl som tillverkats i Bayern har grundade sig, när registreringen skedde, på långvariga bryggartraditioner i Bayern och åtgärder som tidigt vidtagits där för att säkerställa en viss kvalitet. Detta visas bland annat genom Tysklands ”Reinheitsgebot”, som daterar sig till år 1516. Det är enligt min mening befogat att dra denna slutsats.

40 — Se domen i det ovan i fotnot 35 nämnda målet Warsteiner, punkt 43, och dom av den 7 maj 1997 i de förenade målen C-321/94–C-324/94, Pistre m.fl. (REG 1997, s. I-2343), punkt 35.

112. Vad gäller den hänskjutande domstolens konstaterande att det inte finns någon produkt på marknaden som heter Bayerisches Bier som har ett sådant direkt samband med detta geografiska ursprung, utan snarare ett tämligen stort antal ölsorter som har det gemensamt att de tillverkats av bryggerier i Bayern, förefaller denna invändning vara grundad på en felaktig förståelse av begreppet SGB och på en viss sammanblandning av begreppen SGB och varumärken. Det avgörande för registrering av en SGB är inte huruvida kvaliteten, anseende eller andra egenskaper hos en viss typ av öl kan hänföras till dess geografiska ursprung, utan huruvida ett sådant samband kan visas föreligga mellan drycken öl och dess geografiska ursprung. På samma sätt är en SGB inte avsedd att särskilja någon viss specifik produkt, utan kan användas av alla tillverkare och med avseende på alla deras produkter, i detta fall alla slags öl, som kommer från det berörda geografiska området och som uppfyller relevanta produktspecifikationer.

113. För det andra krävs det enligt definitionen i artikel 2.2 b i förordning nr 2081/92 att en sådan beteckning innehåller "namnet på en region, en ort eller i undantagsfall ett land".

114. Även om det alltså undantagsvis är möjligt att registrera den ifrågavarande SGB:n om Bayern skulle anses vara ett "land", anser jag att det synsätt som förts fram av Bavaria, Bavaria Italia och den nederländska rege-

ringen ska avfärdas. Bayern är ett *Land*, det vill säga en av de federala delstaterna i Förbundsrepubliken Tyskland, och det är inte lämpligt – eftersom det är uppenbart att Tyskland är ett "land" – att anse Bayern också vara ett "land" i den mening som avses i artikel 2.2 b i förordning nr 2081/92. Bayern ska således snarare anses vara en "region" i den mening som avses i den bestämmelsen – en region med särskilt stark kulturell identitet och särskilda traditioner, i vilka öl har en framträdande roll.

115. Det framgår således inte av de omständigheter som den hänskjutande domstolen lagt fram att registreringen av beteckningen Bayerisches Bier inte uppfyllde villkoren i artikel 2.2 b i förordning nr 2081/92.

116. När det gäller frågan huruvida beteckningen Bayerisches Bier skulle ha ansetts vara en generisk beteckning i den mening som avses i artiklarna 3.1 och 17.2 i förordning nr 2081/92, ska det framhållas att enligt fast rättspraxis ska det, vid bedömningen av huruvida en beteckning är generisk, beaktas på vilka orter den ifrågavarande varan produceras både i och utanför den medlemsstat som registrerat den ifrågavarande beteckningen, konsumtionen av varan och hur konsumenterna uppfattar beteckningen i och utanför

den ovannämnda medlemsstaten, förekomsten av specifik nationell lagstiftning avseende den ovannämnda varan och sättet på vilket beteckningen används enligt gemenskapslagstiftningen”.⁴¹

117. När det mer specifikt gäller argumentet från den hänskjutande domstolen att beteckningen historiskt, sedan 1800-talet, använts för att utpeka en viss produktionsmetod, grundad på underjäsning, med ursprung i Bayern men sedan dess spridd över hela Europa, ska det först och främst framhållas att även om så hade varit fallet kan, på samma sätt som en beteckning som ursprungligen förbundit vissa produkter till en viss region kan bli generisk med tiden, tidigare generiska begrepp på nytt användas för att ange en produkts geografiska ursprung, såsom enligt kommissionen och rådet var fallet med Bayerisches Bier efter 1940.

118. Såsom kommissionen påpekat framgår det för övrigt i detta avseende av skäl 5 i förordning nr 1347/2001 att kommissionen gav alla medlemsstater tillfälle att lämna upplysningar avseende användningen av beteckningen Bayerisches Bier eller delar av den för att utifrån situationen i hela gemen-

skapen bedöma huruvida beteckningen var av generisk art.

119. Även om fem medlemsstater, såsom Bavaria och Bavaria Italia har påpekat, förefaller ha angivit att den beteckningen eller dess översättningar kan ha blivit generiska inom respektive medlemsstat, har kommissionen utifrån den utredning som lagts fram för den konstaterat att det bara var i Danmark som begreppen bajersk och bajer var på väg att bli generiska beteckningar för öl.

120. Kommissionens konstaterande att begrepp som hörde samman med Bayerisches Bier var på väg att bli generiska i en av medlemsstaterna, vilket grundar sig på en bevisvärdering som jag inte anser är uppenbart felaktig, utesluter inte i sig, enligt artiklarna 3.1 och 17.2 i förordning nr 2081/92, att denna beteckning kan registreras.⁴²

121. De omständigheter som den hänskjutande domstolen angivit leder således inte till slutsatsen att beteckningen Bayerisches Bier

41 — Se dom av den 26 februari 2008 i mål C-132/05, kommissionen mot Tyskland (REG 2008, s. I-957), punkt 53, och domen i det ovan i fotnot 34 nämnda målet Tyskland och Danmark mot kommissionen, punkterna 76–99.

42 — Se, i detta sammanhang, domen i det ovan i fotnot 34 nämnda målet Danmark och Tyskland mot kommissionen, punkterna 75–84.

registrerats i strid med förbudet mot registrering av beteckningar som blivit generiska i artiklarna 3.1 och 17.2 i den förordningen eller att kommissionen överskred gränsen för sitt utrymme för skönsmässig bedömning när den prövade huruvida detta villkor för registrering var uppfyllt.

122. De skäl som anförts i de sjätte och sjunde delfrågorna avseende omständigheten att förordningen skulle vara ogiltigt saknar således grund.

e) Åttonde delfrågan avseende underlåtenhet att iaktta de materiella villkoren i artikel 14.3 i förordning nr 2081/92

123. Den hänskjutande domstolen har ställt denna fråga för att få klarhet i huruvida registreringen av beteckningen Bayerisches Bier inte borde ha avslagits i enlighet med artikel 14.3 i förordning nr 2081/92, eftersom beteckningen Bayerisches Bier "är ägna[d] att vilseleda konsumenten om produktens rätta identitet" mot bakgrund av det "anseende och renommé" som Bavarias varumärken har och den långa tid som de har använts.

i) Parternas huvudsakliga argument

124. Enligt den nederländska regeringen, Bavaria och Bavaria Italia ska denna fråga besvaras jakande.

125. Bavaria och Bavaria Italia anser att denna fråga hör nära samma med den andra delfrågan, som rör samexistensen av den skyddade geografiska beteckningen Bayerisches Bier och varumärket Bavaria. De har anfört att eftersom det enligt skäl 3 i förordning nr 1347/2001 inte anses föreligga någon risk för att konsumenter vilseleds i den mening som avses i artikel 14.3 i förordning nr 2081/92, kan en sådan sannolikhet inte heller anses föreligga vid bedömningen avseende samexistensen av ovannämnda beteckningar. Följaktligen måste denna samexistens vara tillåten.

126. Bayerischer Brauerbund, kommissionen, rådet samt den tyska, den grekiska och den italienska regeringen har anfört att den situation som avses i artikel 14.3 i förordning nr 2081/92 inte rör Bayerisches Bier och Bavaria.

127. Kommissionen och rådet har pekat på den omfattande handlingsfrihet som institutionerna har enligt artikel 14.3 i förordning

nr 2081/92. Dessa institutioner har, tillsammans med den tyska regeringen, understrukt att på grundval av de upplysningar och omständigheter som fanns tillgängliga under förfarandet och mot bakgrund av antalet registrerade varumärken innehållande ordet Bavaria eller liknande uttryck, var den bevisning som lagts fram inte tillräcklig för att dra slutsatsen att konsumenterna snarare skulle ha förknippat öl med namnet Bavaria med (företagen) Bavaria och Bavaria Italia än med den tyska delstaten Bayern, även om det inte kan uteslutas att dessa varumärken förvärvat en särskiljningsförmåga genom deras långvariga och omfattande användning. Detta gäller särskilt som många bayerska öl och andra produkter från Bayern som bär detta namn fanns tillgängliga i handeln vid denna tid. Således fastslogs det på grundval av vid registreringen tillgängliga uppgifter att registreringen av Bayerisches Bier sannolikt inte skulle vilseleda konsumenterna avseende produktens verkliga identitet.

ii) Bedömning

128. Artikel 14.3 i förordning nr 2081/92 har klart utformats för att skydda vid tiden för registreringen befintliga varumärken genom att den förbjuder registrering av ursprungs-beteckningar eller geografiska beteckningar om registreringen är ägnad att vilseleda konsumenten om produktens rätta identitet. Såsom jag tolkar den bestämmelsen är den således avsedd att förhindra att en produkt som bär en SGB förväxlas av konsumenter med en viss produkt med ett varumärke.

129. Huruvida så är fallet måste enligt den bestämmelsens lydelse avgöras av gemenskapslagstiftaren "med hänsyn till ett varumärkes anseende och renommé och den tid som det har använts".

130. I förevarande mål framgår det av skäl 3 i förordning nr 1347/2001 att rådet och kommissionen, som erkände beteckningen Bavaria som ett giltigt varumärke, på grundval av då tillgängliga upplysningar drog slutsatsen att registreringen av Bayerisches Bier som en SGB sannolikt inte skulle vilseleda konsumenterna avseende produktens verkliga identitet såvitt avser varumärket Bavaria.

131. Det ska i detta avseende anmärkas att varken den hänskjutande domstolen eller parterna i förevarande mål, i synnerhet Bavaria, Bavaria Italia och den nederländska regeringen, har framlagt någon utredning som visar i vilken utsträckning detta konstaterande skulle vara felaktigt.

132. Det är därför tillräckligt att konstatera att det är ostridigt att beteckningen Bavaria är ett välkänt och etablerat varumärke som använts under lång tid, såsom Bavaria och Bavaria Italia själva har understrukt. Det

framgår vidare av vad kommissionen och rådet anför att de, när de prövade huruvida villkoren i artikel 14.3 i förordning nr 2081/92 var uppfyllda, särskilt beaktade den långa tid och intensitet med vilken varumärket Bavaria använts, och den särskiljningsförmåga det sålunda förvärvat.

f) Slutsatser avseende giltighetsbedömningen

135. Mot bakgrund av vad som ovan anförts kan det konstateras att denna bedömning inte har påvisat några omständigheter som kan medföra att förordning nr 1347/2001, eller förordning nr 2081/92 på vilken den grundar sig, är ogiltiga.

133. Mot den bakgrunden förefaller inte konstaterandet att den geografiska beteckningen Bayerisches Bier och varumärket Bavaria inte befann sig i den situation som avses i artikel 14.3 i förordning nr 2081/92 vara felaktig eller gå utöver det handlingsutrymme som kommissionen och rådet har vid bedömningen av den frågan,⁴³ eftersom ju större anseende eller renommé, och därmed särskiljningsförmåga, ett varumärke har desto lägre är risken för att konsumenterna ska vilseledas så att de hänför en produkt med en viss SGB till det varumärket.

B — Den andra frågan

136. Den hänskjutande domstolen har ställt den andra frågan, för det fall den första frågan inte skulle upptas till sakprövning eller besvaras nekande, för att få klarhet i vilka verkningar registreringen av beteckningen Bayerisches Bier som en SGB kan ha avseende då redan befintliga varumärken innehållande ordet Bavaria. Den har i synnerhet velat få klarhet i huruvida förordning nr 1347/2001 ska tolkas så, att registreringen inte medför några negativa verkningar på giltigheten eller användningen av dessa varumärken.

134. Den ogiltighetsgrund som avser åsidosättande av artikel 14.3 i förordning nr 2081/92 saknar således grund.

1. Parternas huvudsakliga argument

137. Bavaria och Bavaria Italia har gjort gällande att samexistensen av SGB:n Bayerisches Bier och befintliga varumärken innehåll-

43 — Se i detta avseende punkterna 106 och 107 ovan.

lande ordet Bavaria uttryckligen tillåts, med bindande verkan för nationella domstolar, genom skäl 4 i förordning nr 1347/2001. Det följer i alla händelser av skäl 3 och skäl 4 i denna förordning att de villkor som anges i artikel 14.2 i förordning nr 2081/92 är uppfyllda.

att tillämpa artikel 14.2 i förordning nr 2081/92, kan det inte rimligen anses att ett konstaterande från gemenskapslagstiftaren inte skulle gälla i både gemenskapen och medlemsstaterna. I alla händelser kan nationella domstolar enbart tillämpa artikel 14.2 endast med avseende på tiden efter registreringen.

138. De har, för det första, understrukit att varumärket, liksom ordet Bavaria i företagets namn, är äldre än registreringen av denna SGB. För det andra har förekomsten och giltigheten av varumärkena, liksom avsaknaden av risk att de skulle vara vilseledande, bekräftats av både den inställning som angivits av olika företrädare under förarbetena till förordning nr 1347/2001, vilket kommit till uttryck i en rad handlingar och i skäl 4 i förordningen, och av de konstanta hänvisningarna till Nederländerna som ursprungsland för ölet med ovan angivna varumärken och beteckningar.

140. På samma sätt strider det mot den allmänna systematiken i förordning nr 2081/92 att beteckningen Bayerisches Bier skyddas som en SGB, eftersom kommissionen och rådet inte har kunnat konstatera någon konflikt i förhållande till de registrerade varumärken som innehåller ordet Bavaria, samtidigt som den nationella domstolen skulle konstatera att det föreligger en sådan konflikt och skydda beteckningen Bayerisches Bier, till nackdel för varumärken innehållande ordet Bavaria.

139. Den nederländska regeringen har uttryckt sitt stöd för vad Bavaria och Bavaria Italia anför, och gjort gällande att kommissionen och den tyska regeringen under hela registreringsförfarandet var fördelaktigt inställda till samexistensen av de registrerade varumärkena innehållande ordet Bavaria och SGB:n Bayerisches Bier, och att detta återspeglades såväl i anteckningar i akten som i skäl 4 i förordning nr 1347/2001. Även om det ankommer på den nationella domstolen

141. Bayerischer Brauerbund, kommissionen samt den tjeckiska, den tyska, den grekiska och den italienska regeringen har däremot påpekat att det i alla händelser ankommer på den nationella domstolen att bedöma huruvida villkoren i artikel 14.2 i förordning nr 2081/92 är uppfyllda, och därmed huruvida användningen av varumärken innehållande ordet Bavaria får fortsätta.

142. Den tjeckiska regeringen har anfört att artikel 14.2 och 14.3 i förordning nr 2081/92 har olika syften, som inte får sammanblandas. Bedömningen av huruvida villkoren i artikel 14.3 är uppfyllda ska göras före registrering, medan artikel 14.2 rör användningen av ett varumärke efter registrering och således kan medföra att en nationell domstol förbjuder användningen av ett befintligt varumärke.

143. Enligt kommissionen har det inte genom förordning nr 1347/2001 tagits någon definitiv ställning till samexistensen av SGB:n Bayerisches Bier med varumärken innehållande ordet Bavaria. Den grekiska regeringen har anfört att skälen i den förordningen visar att konsumenter inte kommer att vilseledas.

144. Bayerischer Brauerbund har gjort gällande att skäl 3 i förordning nr 1347/2001 enbart avser artikel 14.3 i förordning nr 2081/92, och att det inte kan tillämpas på artikel 14.2. Enligt Bayerischer Brauerbund är villkoren i artikel 14.2 inte uppfyllda i förevarande mål, för det första eftersom varumärkena sannolikt vilseleder konsumenter avseende det geografiska ursprunget för ölet i fråga, och för det andra eftersom varumärkena inte har registrerats i god tro, då de stred mot den nationella och internationella lagstiftning som gällde i den stat där registrering av varumärkena gjordes när registreringsansökningarna gavs in.

2. Bedömning

145. Såsom framgår av begäran om förhandsavgörande och yttrandena från bland annat Bavaria och Bavaria Italia hänför sig frågan huruvida registreringen av Bayerisches Bier som en SGB genom förordning nr 1347/2001 kan påverka giltigheten av då befintliga varumärken som innehåller ordet Bavaria i synnerhet till vad som anges i skäl 3 och skäl 4 i den förordningen.

146. Det ska därför inledningsvis påpekas att det av skälen i en gemenskapsakt framgår vilka skäl och avsikter som gemenskapslagstiftaren har avseende antagandet av denna akt. Skälen i en gemenskapsakt kan således i sig tjäna till ledning för domstolen, i den mån där anges skälen för dess antagande, när den bedömer den berörda rättsaktens giltighet⁴⁴ eller på så sätt att de kan ge en illustration av syftet med en rättsakt, vilket kan beaktas vid tolkningen av rättsaktens operativa bestämmelser.⁴⁵

44 — Se, till exempel, dom av den 9 september 2004 i mål C-304/01, Spanien mot kommissionen (REG 2004, s. I-7655), punkt 50, av den 19 september 2002 i mål C-336/00, Martin Huber (REG 2002, s. I-7699), punkt 35, och av den 22 januari 1986 i mål 250/84, Eridania m.fl. (REG 1986, s. 117), punkt 37.

45 — Se, till exempel, dom av den 16 oktober 2007 i mål C-411/05, Palacios de la Villa (REG 2007, s. I-8531), punkterna 42 och 44, och av den 20 september 2001 i mål C-184/99, Grzelczyk (REG 2001, s. I-6193), punkt 44.

147. Däremot medför skälen i en gemenskapsakt i sig ingen bindande rättsverkan, oberoende av de operativa bestämmelserna i den rättsakten.⁴⁶

148. I förevarande mål kan således inte skäl 3 och skäl 4 i förordning nr 1347/2001 i sig åberopas som grund för någon samexistens av varumärken innehållande ordet Bavaria med SGB:n Bayerisches Bier.

149. Snarare bestäms de rättsverkningar som följer av en registrering av en SGB, såsom förordning nr 1347/2001 i förevarande mål, av förordning nr 2081/92, på vilken denna registrering grundar sig.⁴⁷ Huruvida eller i vilken omfattning registreringen av Bayerisches Bier som en SGB genom förordning nr 1347/2001 kan påverka giltigheten eller användningen av då befintliga varumärken innehållande ordet Bavaria ska således bedömas utifrån artikel 14 i förordning nr 2081/92, som specifikt rör förhållandet mellan beteckningar som registrerats med stöd av denna förordning och varumärken.

150. I detta avseende ska det framhållas att, såsom flera parter korrekt har framhållit, artikel 14.2 och 14.3 i förordning nr 2081/92 har skilda syften och skilda funktioner i den avvägning som sökt åstadkommas i förordningen mellan skydd för geografiska beteckningar och ursprungs-beteckningar å ena sidan och varumärken å andra sidan.

151. Såvitt gäller artikel 14.3 i förordningen skyddar den bestämmelsen befintliga varumärken på så sätt att den hindrar registrering av en beteckning vars användning sannolikt skulle förväxlas med ett befintligt varumärke.⁴⁸

152. Artikel 14.3 i förordning nr 2081/92 utgör således ett hinder, om den tillämpas korrekt av gemenslagsstiftaren, för att beteckningar som är ägnade att vilseleda, i den specifika mening som avses i den bestämmelsen, konsumenter i förhållande till befintliga varumärken registreras, utan

46 — Se, för ett motsvarande synsätt, till exempel dom av den 19 november 1998 i mål C-162/97, Nilsson (REG 1998, s. I-7477), punkt 54.

47 — Den omständigheten att den hänskjutande domstolen enbart hänvisade till förordning nr 1347/2001 hindrar inte att domstolen även beaktar förordning nr 2081/92. Se, för ett motsvarande synsätt, till exempel dom av den 2 februari 1994 i mål C-315/92, Verband Sozialer Wettbewerb (Clinique) (REG 1994, s. I-317; svensk specialutgåva, volym 15, s. I-13), punkt 7, och av den 7 juli 2005 i mål C-153/03, Weide (REG 2005, s. I-6017), punkt 25.

48 — Se punkterna 128 och 129 ovan.

att därmed utesluta att befintliga varumärken kan komma i konflikt med den registrerade beteckningen i den mening som avses i artikel 13 i förordning nr 2081/92.

geografiska beteckningen Bayerisches Bier kan samexistera med varumärken som innehåller ordet Bavaria.

153. Det ”kompatibilitetstest”, grundat på sannolikheten för vilseledande, som artikel 14.3 i förordningen bygger på omfattar inte alla situationer i vilka varumärken, utifrån omfattningen av det skydd som föreskrivs i artikel 13 i förordningen, kan göra intrång på beteckningar som registrerats med stöd av den förordningen. Det står till exempel klart att det inom ramen för tillämpningen av artikel 13.1 b i förordning nr 2081/92 skulle kunna föreligga en anspelning på en skyddad beteckning utan att det finns någon risk för förväxling mellan de ifrågavarande produkterna, även om det inte föreligger något gemenskapsrättsligt skydd för de olika delarna i det referensnamn som den omtvistade terminologin återger.⁴⁹

154. Härav följer att gemenskapslagstiftarens konstaterande i förevarande mål, till vilket det hänvisas i skäl 3 i förordning nr 1347/2001, att det villkor för registrering som anges i artikel 14.3 var uppfyllt inte utgör något bindande avgörande av frågan huruvida den

155. Däremot har principen om samexistens legat till grund för artikel 14.2 i förordning nr 2081/92, i vilken det anges de villkor på vilka ett befintligt varumärke – även när dess användning ger upphov till någon av de situationer som omfattas av artikel 13 i förordningen⁵⁰ – kan fortsätta att användas utan hinder av registreringen av en beteckning.

156. Såsom klart framgår av bestämmelsens lydelse får ett varumärke, trots att det föreligger en förväxlingsrisk med en geografisk beteckning eller ursprungsbeteckning i den mening som avses i artikel 13 i förordning nr 2081/92, endast fortsätta användas på villkor att, för det första, det varumärket registrerats i god tro före den tidpunkt då ansökan om registrering av en ursprungsbeteckning eller en geografisk beteckning ingavs och, för det andra, det inte finns skäl att ogiltigförklara eller häva varumärkesregistreringen enligt reglerna i artikel 3.1 c och g respektive i artikel 12.2 b i varumärkesdirektivet.

49 — Se domen i det ovan i fotnot 12 nämnda målet Gorgonzola, punkt 26.

50 — Om så inte var fallet skulle det *a priori*, såvitt avser det skydd som ges enligt förordning nr 2081/92, inte föreligga någon konflikt mellan den registrerade beteckningen och det berörda varumärket.

157. Med andra ord ska skyddet för den registrerade ursprungsbeteckningen eller geografiska beteckningen gå före skyddet för det befintliga varumärket endast när det befintliga varumärket inte registrerats i god tro – en fråga som enligt domen i det ovan nämnda målet Gorgonzola huvudsakligen ska avgöras utifrån huruvida ansökan om registrering av det berörda varumärket skett i enlighet med de nationella och internationella bestämmelser som gällde när ansökan gjordes – eller, även om det registrerats i god tro, när varumärket kan ogiltigförklaras eller hävas av de specifika skäl som angivits i varumärkesdirektivet.⁵¹

158. Det är i detta avseende viktigt att påpeka att domstolen i domen i det ovan nämnda målet Gorgonzola klart uttalade att det ankommer på den nationella domstolen att pröva huruvida det berörda varumärket har registrerats i god tro och huruvida det kan ogiltigförklaras eller hävas av de skäl som anges i varumärkesdirektivet.⁵²

159. Härav följer att det inte ankommer på gemenskapslagstiftaren att göra den bedöm-

ningen vid registrering av en ursprungsbeteckning eller geografisk beteckning enligt förordning nr 2081/92.

160. Det framgår klart av ovan redovisade överväganden att gemenskapslagstiftaren, genom att i skäl 4 i förordning nr 1347/2001 ange att användningen av varumärken såsom Bavaria kan fortsätta utan hinder av registreringen av den geografiska beteckningen Bayerisches Bier så länge villkoren i artikel 14.2 i förordning nr 1347/2001 är uppfyllda, endast redogjorde för den rättsliga situation som i alla fall följer av den bestämmelsen.

161. Jag föreslår därför att den andra frågan besvaras på så sätt att förordning nr 1347/2001, jämförd med förordning nr 2081/92, ska tolkas så, att registreringen av Bayerisches Bier som en skyddad geografisk beteckning inte påverkar giltigheten eller användningen av då befintliga varumärken som ägs av tredje man innehållande ordet Bavaria, under förutsättning att dessa varumärken registrerades i god tro och att de inte ska ogiltigförklaras eller hävas av de skäl som anges i varumärkesdirektivet, såsom anges i artikel 14.2 i förordning nr 2081/92, vilket det ankommer på den nationella domstolen att pröva.

51 — Se domen i det ovan i fotnot 12 nämnda målet Gorgonzola, punkterna 35 och 37.

52 — Se domen i det ovan i fotnot 12 nämnda målet Gorgonzola, punkterna 36 respektive 42.

V — Förslag till avgörande

162. Jag föreslår således att domstolen besvarar de frågor som hänskjutits till den på följande sätt:

- 1) Bedömningen av de hänskjutna frågorna har inte påvisat några omständigheter som kan påverka giltigheten av rådets förordning (EG) nr 1347/2001 av den 28 juni 2001 om komplettering av bilagan till kommissionens förordning (EG) nr 1107/96 om registrering av geografiska beteckningar och ursprungsbeteckningar enligt förfarandet i artikel 17 i rådets förordning (EEG) nr 2081/92 av den 14 juli 1992 om skydd för geografiska beteckningar och ursprungsbeteckningar för jordbruksprodukter och livsmedel på vilka den grundar sig.
- 2) Förordning nr 1347/2001, jämförd med förordning nr 2081/92, ska tolkas så, att registreringen av Bayerisches Bier som en skyddad geografisk beteckning inte påverkar giltigheten eller användningen av då befintliga varumärken som ägs av tredje man innehållande ordet Bavaria, under förutsättning att dessa varumärken registrerades i god tro och att de inte ska ogiltigförklaras eller hävas av de skäl som anges i rådets första direktiv 89/104/EEG av den 21 december 1988 om tillnärmningen av medlemsstaternas varumärkeslagar, såsom anges i artikel 14.2 i förordning nr 2081/92, vilket det ankommer på den nationella domstolen att pröva.